

CRNOKLJUNI TUKAN

Ramphastos vitellinus

- **Sistematika i opis vrste**

Razred: PTICE (*Aves*)

Red: DJETLOVKE (*Piciformes*)

Porodica: TUKANI (*Ramphastidae*)

Dužina tijela: 46 – 56 cm

Težina tijela: 285 – 455 g

Mušjaci i ženke izgledaju jednako.

Osim crnog kljuna, na tijelu imaju perje crne boje sa bijelim, žutim i narančastim dijelovima oko vrata i prsiju. Oko očiju je perje svjetlo plave boje, kao i bazalni dio kljuna. Kljun čini otprilike trećinu duljine tijela tukana, a samo otprilike petinu mase.

- **Rasprostranjenost i stanište**

Crnokljuni tukan rasprostranjen je na širem području kontinenta Južne Amerike. Vole boraviti u blizini rijeka. Obzirom da nisu u mogućnosti sami izdubiti šupljine u drveću kako bi gnijezdili, odgovarajuće šupljine u drveću najbitnija su karakteristika staništa. Najčešće se nalaze u najvišim dijelovima krošnje gdje se uglavnom skrivaju od pogleda.

- **Prehrana**

U prirodi: hranu pronalaze u krošnjama, a hrane se bobicama te manjim i većim plodovima koje moraju rastrgati na manje dijelove.

Zbog ovakve prehrane vrlo su važni raspršivači sjemenki tropskog bilja. Iako im je primarna hrana voće, povremeno će pojesti i manje sisavce, ptice ili ptičja jaja, kukce i njihove ličinke.

U zoo vrtu: voće, povrće, peletirana hrana, crni čaj.

- **Način života**

Žive u parovima ili malim skupinama no nisu previše društveni. Imaju određen teritorij koji može zauzimati i do 40 hektara. Uglavnom ne sele, no kada ponestane hrane odlaze potražiti povoljnije stanište.

- **Razmnožavanje**

Razmnožavaju se u različito doba godine ovisno o dostupnosti plodova.

Tukani su monogamni, odnosno jednom osnovani parovi ostaju zajedno za čitav život.

Uobičajena ponašanja prilikom udvaranja podrazumijevaju da mušjaci hrane ženke te međusobno uređuju perje. Gnijezde se u prirodnim šupljinama visoko iznad tla te najčešće godinu za godinom koriste isto gnijezdo.

Ženka polaže od dva do četiri jaja i na njima sjede oba roditelja 16-18 dana. Nakon što se mladi izlegnu, oba roditelja ih hrane i čiste gnijezdo.

Ptići po prvi put napuštaju gnijezdo nakon otprilike 50 dana.

- **Životni vijek**

U prirodi: 11.5 godina

U zoo vrtu: nema dostupnih podataka

- **Ugroženost**

IUCN: VU – osjetljiva vrsta

Ugrožava ih čovjek lovom i fragmentacijom staništa

- **Zanimljivosti**

Kljun koriste i kao „oružje“, braneći se njime kao mačem, a vjerojatno ima ulogu i u uspostavljanju hijerarhije u grupi. Također, nježno „mačevanje“ kljunovima ima ulogu u zbližavanju partnera.

